

[P. Andersen.]

Dette Tilsagn blev imidlertid afløst ved en Lovændring i 1927; efter den Tid har disse Kommuner ikke mere skullet betale Halvdelen af Underskuddet, endskønt det blev oplyst for Bogø Skoles Vedkommende, at den fra 1922 til 1926 gennemsnitlig kun havde haft 6 Elever paa Skibsførerafdelingen og 12 paa Styrmandsskolen, og det endvidere oplystes, at Eleverne paa Bogø Skole kostede Staten 1 200 Kr. hver.

Dette Forhold med Udgiften pr. Elev er ikke ændret siden Perioden 1922—26; saavel Underskuddet af Kostafdelingen paa Bogø Skole som Tilskuddet til selve Skolen har holdt sig konstant gennem Aarene. Hvis det foreliggende Forslag vedtages, vil det medføre en Besparelse for Statskassen paa en 12 000—13 000 Kr. om Aaret.

Det er beklageligt, men ikke desto mindre en Kendsgerning, man maa bøje sig for, at Nedlæggelsen af denne Skole ikke bliver den sidste Skolenedlæggelse, der vil finde Sted paa dette Omraade, idet Tilgangen af Elever ganske naturligt maa aftage i samme Forhold, som Antallet af Skibe gaar ned, og Nedgangen i Skibenes Tal har været meget stor, særlig for Sejlskibenes Vedkommende, og er sikkert ikke standset ganske endnu, endskønt der ikke er ret megen Tonnage tilbage indenfor denne Afdeling af vor Skibsfart. Men ogsaa for Dampskibenes Vedkommende gaar Udviklingen i Retning af, at de smaa Skibe forsvinder; der anskaffes større og større Skibe, hvorved Antallet af Navigatorer gaar ned, baade Styr mænd og Skibsførere.

Der er saaledes ikke nogen Mulighed for at opretholde det nuværende Antal Skoler, og da Forholdene for øvrigt ligger, som de gør for Bogø Navigationsskole, vil det være ganske naturligt at give Regeringen Tilslutning til det foreliggende Forslag om Nedlæggelse af denne Skole. Jeg skal derfor anbefale Lovforslaget til hurtig Gennemførelse.

Tange: For dem, der har haft Lejlighed til at følge Navigationsskolernes Udvikling, navnlig siden vi fik Loven af 1922, kan dette Lovforslag ikke siges at komme som nogen Overraskelse. Det var jo, hvad man kunde vente vilde ske, idet der allerede paa det Tidspunkt sporedes en bestemt Tendens til Nedlæggelse af Navigations-skoler. Fra Venstres Side ser vi godt Vanskelighederne ved de Skoler, vi har, men jeg kan dog ikke uden videre anbefale Forslaget til hurtig Gennemførelse, saaledes

som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet gjorde. Jeg tror, det bliver nødvendigt at se nærmere paa det i et Udvalg for at faa oplyst visse Ting, som forekommer mig at ligge noget uklart.

I Bemærkningerne er der gjort Rede for Grundene til, at man nu foreslaar at nedlægge Navigationsskolen paa Bogø. Grundene er i alt væsentligt 3: 1) det ringe Elevtal paa denne Skole, 2) at Skolen har tabt sin Betydning som Kostskole og 3) Vanskeligheden ved at skaffe Lærerkræfter.

Hvad nu det første angaar, er det rigtigt, at der er Nedgang i Elevantallet. Men det er der ved alle Skoler, og det kan ikke paa-vises, at Nedgangen er større paa Skolen paa Bogø end paa de andre Navigations-skoler. Det er rigtigt, som det ærede Medlem Hr. P. Andersen sagde, at hvis denne Nedgang skal blive ved at foregaa, hvis den Udvikling i Skibsfarten, at man sælger væk af Sejlskibene, skal fortsættes, saa er det muligt, at den Dag kommer, da man ikke kan opretholde alle de Skoler, vi har nu. Men jeg er dog ikke ganske sikker paa, at man allerede nu kan sige, at det er nødvendigt at skride til Nedlæggelsen.

Hvad det andet angaar, Henvisningen til, at Bogø Skole skulde have tabt sin Værdi som Kostskole, da er ogsaa Forholdet her det, at der er en Nedgang i Elevantallet; efter hvad der oplyses i Bemærkningerne, har det i Gennemsnit i de 3 sidste Aar været 18—19. Men det er nu en Gang den eneste Kostskole, vi har, og der er forskellige Ting, som det forekommer mig nærmere maa oplyses, før man kan sige, at Skolen har tabt sin Betydning som Kostskole. Der er forskellige, tror jeg, uheldige Forhold, der har bevirket, at Tilgangen til Kostskolen ikke har været saa stor de sidste Aar, som den maaske kunde have været under andre Forhold. Der er endelig ogsaa den Omstændighed, som der jo heller ikke maa ses bort fra, at der i 1927 blev oprettet en Navigationsskole i Thorshavn paa Færøerne; ogsaa dette har ganske sikkert skadet Bogø Skole som Kostskole.

Jeg er ikke sikker paa, at Bogø Navigationsskole ikke fremdeles kunde drives som Kostskole ved en mere rationel Ordning end den, der har været hidtil. I en Redegørelse fra Sogneraadformanden paa Bogø, som jeg har modtaget i Anledning af dette Forslags Fremkomst, peges der paa den uheldige Ordning af Økonomien ved Kostskolen paa Bogø i Aarene efter 1922, da Staten overtog den. Det er først for et Aars Tid siden, man har forsøgt at ordne